

нання загальнодержавних функцій, функцій місцевого самоврядування та забезпечення функціонування бюджетних установ та організацій.

Бюджетне фінансування базується на загальних принципах фінансування, але має і свої специфічні особливості, а саме:

- кошти на покриття видатків відпускаються тільки з одного бюджету за підпорядкованістю підприємства, установи чи організації (тобто з Державного або відповідного місцевого бюджету);

- фінансування бюджетних установ здійснюється на основі кошторисного методу та економічно і науково обґрунтованих нормативів.

Наголюк О.Є.

Класичний приватний університет, аспірант

ПРАВА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА ВИТРАЧАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Серед великої кількості різноманітних прав, якими чинне бюджетне законодавство України наділяє органи місцевого самоврядування, є особлива група – бюджетні права, під якими розуміють повноваження з отримання, розподілу і використання бюджетних доходів у зв'язку з виконанням своїх завдань з управління справами місцевого значення, що реалізуються в процесі складання, розгляду, затвердження і виконання місцевого бюджету.

Щоб охарактеризувати правовий статус органів місцевого самоврядування – як суб'єктів бюджетного права, необхідно з'ясувати юридичні особливості охоплюваних ними прав і обов'язків, а також визначити сукупність цих прав і обов'язків, їх зміст.

Зміст і особливості прав і обов'язків суб'єкта бюджетного права визначаються передусім їх діяльністю за утворенням і використанням місцевих грошових фондів.

У бюджетно-правовий статус органів місцевого самоврядування входить сукупність наступних прав: органи місцевого самоврядування самостійно формують, затверджують і виконують місцеві бюджети; здійснюють контроль за їх виконанням. Так, відповідно до ст. 64 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» видатки, які здійснюються органами місцевого самоврядування на споживи територіальних громад, їх розмір і цільове спрямування визначаються відповідними рішеннями про місцевий бюджет; видатки, пов'язані із здійсненням районними, обласними радами заходів щодо забезпечення спільних інтересів територіальних громад, – відповідними рішеннями про районний та обласний бюджети. Сільські, селищні, міські, районні в містах (у разі їх створення) ради та їх виконавчі органи самостійно розпоряджаються коштами відповідних місцевих бюджетів, визначають напрями їх використання.

Органи місцевого самоврядування самостійно розпоряджаються коштами місцевих бюджетів. У доходній і видатковій частинах місцевих бюджетів відповідно до рішення місцевої ради окремо передбачаються обсяги фінансування для вирішення питань місцевого значення і здійснення органами місцевого самоврядування окремих делегованих державних повноважень.

Органи місцевого самоврядування забезпечують задоволення життєвих потреб територіальної громади в сферах, віднесених до їх компетенції відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» не нижче мінімальних державних соціальних стандартів, виконання яких гарантується державою шляхом закріплення в доходах місцевих бюджетів відрахувань від загальнодержавних податків і зборів відповідно до чинного Податкового кодексу України.

Для здійснення фінансування окремих державних повноважень додаткові видатки органів місцевого самоврядування щорічно передбачаються відповідно в Державному і місцевих бюджетах. Збільшення видатків або зменшення доходів органів місцевого самоврядування, що виникли в результаті рішень, прийнятих органами державної влади, компенсуються органами влади, що прийняли таке рішення.

Видатки органів місцевого самоврядування, велика частина яких покривається за рахунок місцевих бюджетних ресурсів, знаходиться під безперервним правовим впливом і без нього не здійснюється. Питанням ретельної правової регламентації видатків і економного витрачання бюджетних коштів нині приділяється велика увага.

Реалізація завдань вимагає збільшення видатків, раціонального використання, посилення правової регламентації відносин в цій сфері. Зростання ролі правового регулювання видатків бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України, економного використання бюджетних коштів робить актуальним дослідження теоретичних питань, пов'язаних з вдосконаленням механізму правового впливу на суспільні відносини в цій сфері.

Предметом правового регулювання в сфері бюджетного фінансування є прямі витрати бюджетних ресурсів, необхідні для здійснення функцій органів державної і місцевої влади. Вони є передумовою виникнення прав і обов'язків учасників правовідносин в сфері видатків бюджетів усіх рівнів бюджетної системи.

Держава організовує ці правовідносини і застосовує до них імперативний метод регулювання суспільних відносин, що надає їм владно-організаційний характер і відрізняє їх як вид фінансових правовідносин від усіх інших видів грошових відносин.

Видаткова частина місцевих бюджетів включає: видатки, пов'язані з вирішенням питань місцевого значення, встановлені чинним законодавством України; видатки, пов'язані із здійсненням делегованих державою повноважень; видатки, пов'язані з обслуговуванням і погашенням муніци-

пального боргу по позиках; утримання об'єктів комунальної форми власності (лікарні, поліклініки, школи, дитячі садочки, будинки культури) тощо (Монаєнко А. О. Правові основи фінансування видатків на освіту та науку // Монографія. – Львів: Вид-во «Червона калина», 2009. – С. 102).

Фінансові проблеми місцевого самоврядування, на наш погляд, не вичерпуються загальним дефіцитом фінансових ресурсів, обумовленим частково вертикальною незбалансованістю бюджетної системи, частково слабкою активністю місцевої влади в проведенні реформ. Не менш серйозна проблема – структурна невідповідність місцевих доходів і видатків.

Фуглевич К. А.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права*

ФОРМУВАННЯ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНА ПОСЛУГА

06 вересня 2012 року в Україні було прийнято довгоочікуваний закон «Про адміністративні послуги». Однією з безсумнівних переваг цього нормативного акту є офіційне закріплення дефініції «адміністративна послуга». Відповідно до п. 1 ст. 1 цього нормативного акту адміністративна послуга – це результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону. Таким чином законодавчо було закріплено науковий підхід до послуги як до результату здійснення певних повноважень певним суб'єктом.

Такого підходу дотримуються Д. С. Денисюк (Денисюк Д. С. Визначення поняття адміністративної послуги в діяльності органів внутрішніх справ / Д. С. Денисюк // Актуальні проблеми державного управління. – 2008. – № 2. – С. 4); Є.О. Лебеза (Лебеза Є.О. Щодо визначення адміністративних послуг в Україні / Є.О. Лебеза // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 4. – С.207). Проте цей підхід має значний недолік: результат трактується як наслідок якої-небудь дії. Так, О. А. Задохайло стверджує, що результатом адміністративної послуги в процедурному значенні є адміністративний акт (рішення або дія адміністративного органу, яким задовольняється заява особи) (Задохайло О. А. Правове регулювання надання адміністративних послуг в Україні / О. А. Задохайло // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 382). Тому послуга має бути націленою на отримання результату, але вона не може бути самим результатом. Послуга – це певний процес, певна дія відповідного суб'єкта.

Адміністративна послуга є одним з підвидів публічних послуг. Публічна послуга охоплює сфери суспільних відносин, які врегульовані і